

SPILLKRÅKAN

Verksamhetsberättelse 2018

Ordföranden har ordet

Jubileumsåret 2018 har föreningen firat 20 år av oförtruten verksamhet för att främja kvinnans roll i skogsnäringen och öka kunskapen om hållbart skogsbruk. Med en blandning av glädje, besvikelse och beslutsamhet kan vi konstatera att föreningens målsättning aldrig varit lika högaktuell som nu:

- Stärka kvinnors inflytande inom den svenska skogsnäringen
- Öka kunskap och medvetenhet om hållbart skogsbruk
- Bygga upp ett kvinnligt nätverk för kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte inom föreningens intresseområde

Från starten 1998 har vi vuxit till ca 450 medlemmar. Sammanslaget har vi under året haft mer än 700 besök på våra aktiviteter. Idag är Spillkråkan en naturlig samarbetspartner i sammanhang där kvinnliga skogsägare behöver representeras. Många kvinnors engagemang och arbetsinsatser på fritiden ligger bakom den bedriften.

Föreningens arbete med att stärka kvinnors inflytande i den svenska skogsnäringen har i hög grad engagerat styrelsen, medan de lokala stammarna samt utbildnings- och evenemangsgruppen haft som huvudfokus att bygga lokala nätverk och främja kunskapsutveckling. Spillkråkans engagerade medlemsbas har varit en stark motor i föreningens alla aktiviteter.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning och ansvarsfördelning: Kerstin Dahnäs, ordförande och PR-och informationsansvarig, projektledare Möte 2019. Gabrielle Barnekow, kassör, kontaktperson för stamansvariga och ansvarig för medlemsregistreringen. Karin Linander, sekreterare. Lena Olausson, ansvarig för hemsidan och arkivarie. Anna Lena Carlsson, ansvarig för JäMy-ansökan, kontaktperson för genusgruppen och det nordiska samarbetet. Katarina Brunnström, ansvarig för Facebook

och representant för stamansvariga. Sara Nilsson, kontaktperson för hållbart skogsbruk och webinarier. Lena Malmberg, ansvarig för Kråkröret.

Utbildnings- och evenemangsgruppen har haft följande sammansättning: Mona Nyberg, sammankallande, och Kärstin Nilsson-Björk. Gruppen har under året bl a arrangerat årsmötet och Dalaresan.

Antal styrelsemöten har uppgått till 11 ordinarie möten. Ett Stamansvarigmöte med styrelserepresentanter har hållits i Osby.

Spillkråkans medlemmar

Vid utgången av 2018 hade Spillkråkan 446 medlemmar jämfört med 402 st 2017 vilket innebär en ökning med 11 %. Under året fick föreningen 77 nya medlemmar, ett lika stort tillskott som föregående år

Spillkråkans skogsinnehav

65% av medlemmarna har angett sitt skogsinnehav, vilket uppgår till totalt 56.400 ha. Extrapolerat på hela medlemsbasen skulle det innebära att Spillkråkor förvaltar totalt ca 86.000 ha skog.

Här äger Spillkråkans medlemmar sin skog

Hemsidan

Spillkråkans hemsida är en viktig informations- och kunskapskanal för medlemmar men även för icke medlemmar. Information om aktiviteter och nyheter uppdateras löpande. En del är endast avsedd för medlemmar och för åtkomst till den delen krävs ett lösenord.

Vi anlitar Surfstown för hantering av webbhotell, domännamn samt mailutskick. Spillkråkans domännamn är www.spillkrakan.se. Vi har också skapat en hemsida för den Nordiska konferensen 28-30 juni i Jönköping, www.nordiskeskogskvinner.org. För ajourhållning av dessa två hemsidor anlitar vi företaget Travelproduktion.

Spillkråkans påverkansarbete för en jämställd och hållbar skogsnäring

Spillkråkans påverkansarbete syftar till att uppnå en jämställd skogsnäring och att säkra kvinnors deltagande i de demokratiska processer som berör skogsbruket. Det syftar också till att sprida kunskap och medvetenhet om hållbart skogsbruk bland skogsägare, beslutsfattare och allmänhet.

Under året inledde Föreningen Skogen och Spillkråkan ett samarbete. Genom de årliga arrangemangen Skogsnäringensveckan och Höstexkursionen skapar Föreningen Skogen plattformar för dialog mellan skogsnäringens olika aktörer och våra förtroendevalda. Under Skogsveckan inbjöds Spillkråkans medlemmar särskilt till Skogens Dag i Riksdagen arrangerat av KD, och till Skogsminglet 2018, där Spillkråkan även ställde ut. Båda arrangemangen var välbesökta av Spillkråkans medlemmar, som fick möjlighet att ställa frågor till partiernas skogspolitiska talespersoner och nätverka med andra aktörer i skogsnäringen. Det bidrog till att göra kvinnliga skogsägare betydligt mer välrepresenterade i dessa forum. Sara Nilsson, styrelseledamot och ansvarig för Hållbart skogsbruk, representerade sedan Spillkråkan vid Höstexkursionen i september.

Jämställd skogsnäring

Remiss – nordiskt samarbetsprogram för jämställdhetspolitik 2019-2022

Nordiska ministerrådet (NMR) kontaktade Spillkråkan när man ville inhämta synpunkter från ett urval civilsamhällesorganisationer i de nordiska länderna på de insatsområden som föreslogs ingå i det nya samarbetsprogrammet, samt inspel och förslag på aktiviteter för att nå målen. Spillkråkans yttranden gällde framförallt delarna "Framtidens arbetsliv och tillväxt" samt "Makt och inflytande", där vi bidrog med vårt perspektiv och förslag på aktiviteter för att förbättra jämställdheten inom skogsnäringen.

Rundabordssamtal om jämställdhet inom skogsbruket

Näringsdepartementet bjöd in till rundabordssamtal om jämställdhet inom skogsbruket den 17 maj. Alla branschens aktörer var representerade och informerade om sitt jämställdhetsarbete. Spillkråkans ordförande Kerstin Dagnäs deltog och förde talan för de kvinnliga skogsägarnas olika nätverk.

Nationellt skogsprogram och regionala skogsprogram

Den 17 maj antog regeringen också Strategin för Sveriges nationella skogsprogram. Kvinnors representation och deltagande finns omnämnt i några fokusområden och mål, liksom i det fortsatta arbetet med handlingsplanen. Arbetet med regionala skogsprogram påbörjades under året och spillkråkor deltar, där så är möjligt, i öppna workshops i sina hemregioner.

Utvärdering jämställdhetsstrategi 2011 och nya åtgärdsförslag för en jämställd skogssektor

Den 17 maj fattade regeringen dessutom beslut om ett uppdrag till Skogsstyrelsen att utvärdera regeringens och skogsbrukssektorns jämställdhetsstrategi från 2011 och även föreslå åtgärder för att uppnå en jämställd skogssektor. Spillkråkan var en av de aktörer som intervjuades som en del av utvärderingen och gav även inspel till nya åtgärdsförslag. Det ingick också ett uppdrag till Skogsstyrelsen att anordna en konferens om jämställdhet. Konferensen, där Spillkråkan deltog, genomfördes i december. På konferensen presenterades förslag på åtgärder för en jämställd skogssektor och deltagarna hade möjlighet att ge synpunkter i workshops.

Nordiske Skogskvinner

Spillkråkan, "Kvinner i skogsbruket" i Norge och skogsforskningsinstitutet Skògræktin i Island genomförde 2017 en förstudie för "Ett jämställt och diverst skogsbruk i Norden" med medel från NIKK (Nordisk Information för Kunskap om Kön), ett nordiskt samarbetsorgan under Nordiska ministerrådet.

Resultatet av projekt blev:

- en strategi för långsiktigt nordiskt samarbete
- nätverket "Nordiske skogskvinner"
- årlig konferens för kvinnor i skogsbruket
- få med Finland och Danmark i samarbetet.

I september 2018 fick Spillkråkan medel av Jämställdhetsmyndigheten för att organisera ett första nordiskt möte för kvinnor i skogsbruket under 2019. Temat är "Skogen som intäktskälla". Projektet startade i september och mötet kommer att hållas i Jönköping juni 2019. I oktober hölls möten med andra svenska nätverk för kvinnor i skogsbruket och i november hölls ett planeringsmöte på Island med de tre ovanstående nätverken och Skogskvinnorna i Värmland, som ingår i projektteamet. På Island deltog nätverken dessutom i uppstarten av en isländsk förening för kvinnor i skogsbruket.

Under året har Genusgruppen arbetat fram en handlingsplan för hur Spillkråkan kan bidra till att öka jämställdheten inom skogsnäringen. Handlingsplanen utgör en god grund för föreningens fortsatta arbete. Spillkråkans arbete kopplas till det arbete som görs inom det nordiska samarbetet om jämställdhet. Genusgruppen deltog i en skoglig jämställdhetskonferens på Nolia i Umeå i oktober. Den skulle syna den skogliga normen och göra sektorn mer inkluderande och jämställd.

Hållbart skogsbruk

Spillkråkan har ett antaget styrdokument för definition och arbete med ett hållbart skogsbruk. I juni 2018 bjöds Spillkråkan in att delta i Skogsstyrelsens samverkansprocess om nyckelbiotoper. I samverkansprocessen bearbetas definitionen av nyckelbiotoper och Skogsstyrelsens arbete med att inventera dessa. Spillkråkans deltagande i samverkansprocessen började med deltagande i exkursion i Jokkmokk i juni 2018. Under hösten har arbetet gått vidare med regelbundna arbetsdagar i samverkansgruppen. Spillkråkans representant deltar även i samverkansprocessens arbetsgrupp för kommunikation om nyckelbiotoper. Här bearbetas exempelvis informationsbrev som Skogsstyrelsen sänder till markägare i samband med nyckelbiotopsinventering.

Spillkråkan deltar i referensgrupper för två forskningsprojekt, BESKA (metoder och produkter för att minska skogsskador), Mittuniversitetet, samt FRAS (Framtidens skogsskötsel i södra Sverige), SLU.

I december deltog Spillkråkan i en co-creation workshop inom BLOOM Bioeconomyprojektet, som syftar till att öka kunskapen om och kommunicera bioekonomi.

Spillkråkan och omvärlden

Avtryck i media: Detta verksamhetsår har Spillkråkan fått uppmärksamhet i både press, radio och TV - och faktiskt också internationellt. Under 2018 fanns artiklar om Spillkråkan i följande sammanhang: Caroline Skarfors i Södermanlands Nyheter, Spillkråkan 20 år - Kerstin Dafnäs i Land Skogsbruk och i Skogseko, Eva Åkerlund och Beverly Ann Bjerke i Dalarnas Tidningar, 30 åtgärder för jämställdhet - stöd till Spillkråkan m fl i Tidningen Skogen. I Radio P4 Kristianstad intervjuades Katarina Brunnström om risken för skogsbränder. Kerstin Dafnäs medverkade i ett inslag om det privata skogsbruket i Sverige i den franskspråkiga TV-kanalen France24.

Hemsidan fortsätter att vara välbesökt. Den har under de senaste 12 månaderna haft 2.600 unika besökare, en ökning med 37% jämfört med föregående år.

Sociala medier: Aktiviteten på Spillkråkans Facebook-sida fortsätter öka och vi har nu 460 gilla-markeringar (+23% senaste året) och 480 följare (+25% senaste året). Vi ser att enskilda inlägg kan ha en räckvidd på upp till 1000 personer.

Mässor o konferenser: Spillkråkan ställde ut på Föreningen Skogens Skogsmingel under Skogsveckan i april, samt i december vid konferensen "Nationella skogsprogrammet i praktiken", arrangerad av Skogsstyrelsen och Näringsdepartementet på uppdrag av regeringen.

I december deltog Merete Larsmon från "Kvinner i Skogbruket" och Ingrid Stjernquist från Spillkråkan i NIKKs konferens för de organisationer i Norden som 2017 fått bidrag för projekt om jämställdhet på arbetsmarknaden.

Andra kvinnliga nätverk: Spillkråkan med Annelie Johansson i Smålandsstammen organiserade tillsammans med andra kvinnliga nätverk, Skogshistoriska sällskapet och Linnéuniversitetet seminariet Kvinnornas roll i skogshistorien i Växjö i oktober (se Smålandsstammen).

Spillkråkan har fortsatt arbetet med att utöka samarbetet med andra nätverk i hela Norden via fysiska möten, webbmöten, konferenser mm, framförallt i projektarbetet med en nordisk konferens 2019. Spillkråkan har också framfört andra nätverks synpunkter när dessa inte haft möjlighet att medverka, i år vid landsbygdsministerns rundabordsamtal om jämställdhet i skogsbrukssektorn i maj.

Skogsnäringen: Genom Spillkråkans alla aktiviteter i stammarna sker en kontinuerlig dialog med skogsnäringens olika aktörer: Skogsstyrelsen, skogsindustrin, skogsägarföreningarna, LRF, forskare, organisationer och nätverk.

Årsmötet

Söndagen den 22 april höll Spillkråkan årsmöte på Foresta på Lidingö. Ett stort antal medlemmar deltog och firade med lunch samt botaniserade i Spillkråkans historia. Emma Berglund berättade mycket kunnigt och intressant om familjejordbrukets ställning i Sverige och Europa. Emma Berglund har varit generalsekreterare för det Europeiska Familjeskogsbrukets konfederation och är numera ansvarig för samhällskontakter inom LRF Skogsägarna. Dessutom underhöll Mona och Kärstin med att livfullt berätta om den mycket driftiga kvinnan Wilhelmina Skogh som i början på 1900-talet lät bygga Foresta till sin privatbostad.

Jubileumsresan till Dalarna

Spillkråkans studie- och jubileumsresa gick till Dalarna den 14-16 september.

Ett 50-tal Spillkråkor deltog och lärde sig om skoglig historia, nutidsprojekt och aktuell skogsforskning. Uppskattade besök gjordes på Siljansfors försökspark med exkursion ledd av Christer Karlsson och på Siljansnäs Naturrum. Brandchefen i Mora, Johan Szymanski berättade om dramatiken vid skogsbränderna vid Trängslet i juli 2018 och Karin Byström från Lantmäteriet informerade om den grannliga uppgiften att förrätta Laga Skifte i Dalarna och de därmed sammanhängande omarronderingarna.

Deltagarna lärde sig som vanligt också mycket av varandra, denna gång även av de inbjudna norska kollegorna från Kvinner i Skogsbruket. En ångbåtstur på Siljan samt en god middag i den hänförande utsikten på Fryksås fäbod förgyllde resan.

Utbildningar

Tidigare centrala utbildningar har, i takt med att medlemsantalet ökat, flyttats till Stammarna.

Webb-seminarium. Spillkråkan har en klar ambition att aktiviteter ska nå ut till medlemmar i hela landet. Arbetet med att komma fram till form och metodik för detta har gått framåt under 2018. Med Lennart Ackzell, LRF Skogsägarna, höll Spillkråkan en webbsänd träff om äganderätt. Via webb deltog 9 personer. Det tekniska upplägget tas med in i 2019.

Spillkråkans stammar

Även i år har Spillkråkans stammar ordnat ett rikt utbud av träffar, resor och utbildningar, där medlemmarna har kunnat nätverka och lära.

Skånestammen

2 februari, Terry maskin AB Älmhult. Vi fick en genomgång av familjeföretaget Terry som gör skogsmaskiner av lite mindre modeller som är lämpade för blötare marker. Vi imponerades även av deras specialtillverkning av t.ex hopfällbara läktarstolar för arenor och legotillverkning av sjukhussängar och trädgårdsmöbler under företagsnamnet Alfings mekaniska verkstad.

IKEA i Älmhult : Fredrik Andersson på utvecklingsavdelningen gav en inblick i hur trä används i nya sammansättningar och dessutom hur gammal teknik används på ett nytt sätt. Vi fick också en inblick i hur Ikea arbetar med skog och trä.
23 deltagare.

6 mars, Spill in på Grand i Lund.
8 deltagare.

15 april, Österlendag

Del 1 Besök på Österlens alpacka där vår medlem Ann Marie Gerber-Santesson berättade om sin verksamhet och vi fick umgås med alpäckorna i hagen.

Del 2 Kvinnlig företagsamhet och hur va skapar jämställdhet i skogen. Anna och Gudrun Schyman berättade om olika infallsvinklar.

22 deltagare

4 september, Spill In på Grand i Lund med
10 deltagare

26 september, Granbarkborrar

Skogsstyrelsens skogsskade expert Gunnar Isaksson visade oss på ett handgripligt sätt på hur vi letar efter tecken på granbarkborreangrepp och hur vi så snabbt som möjligt skall åtgärda det hela. Vi var på Skeinge säteri och hade vår exkursion som var mycket instruktiv och givande.

20 deltagare

2 december Julbord på Grand i Lund med
15 deltagare

Stamansvariga: Birgit Timmer och Katarina Brunnström

Smålandsstammen

16 februari, tema #metoo, Linnéuniversitetet, Växjö

Vi lyssnade till hur studenter förbereds för ett mer jämställt arbetsliv och hur universitetet arbetar med likabehandlingsfrågor. Det blev både diskussioner och personliga betraktelser kring jämställdhet.

8 deltagare

28 april, Julgransodling, Asmoarp Hässleholm

En solig lördag i april begav vi oss över länsgränsen till i Asmoarp där Mats-Ola Persson berättade om julgransodling och försäljning av julgranar. Vi fick även själva prova på att klippa och forma julgranar. Vi vandrade även i en bokskog där länsstyrelsen vill inrätta reservat medan Mats-Ola menar att det går att bedriva produktion med förstärkt hänsyn till miljövärden.

14 deltagare

28 september, tema Certifiering, Elmtaryd Gård

I september samlades vi hos mig, stamansvarig, och lyssnade på Pelle Ström, miljö- och skogsansvarig på Vida Skog AB under temat "Certifiering ur ett skogsägarperspektiv". Jag gjorde en presentation av mig och gården där jag bor och förvaltar skogen.

11 deltagare

27 oktober "Kvinnans roll i skogshistorien", Linnéuniversitetet i Växjö

Efter ett års planering och förberedelser blev det slutligen dags för skogsdagen "Kvinnans roll i skogshistorien" på Linnéuniversitetet i Växjö! Skogsdagen var ett samarbete mellan de kvinnliga nätverken, Linnéuniversitetet och Skogshistoriska sällskapet och lockade ett hundratal deltagare. Det blev en lyckad tillställning och ett bra tillfälle för de kvinnliga nätverken att träffas och knyta kontakter. Vi kunde även rekrytera några nya medlemmar.

Ca 100 deltagare

25 november julbord, Villa Gransholm i Gemla

Så avslutades Spillkråkan Kronoberg sitt första år med julbord på vackra Villa Gransholm i Gemla!

7 deltagare

Stamansvarig: Annelie Johansson

Östgötastammen

Årets första aktivitet var

15 februari, Arrendeavtal hos LRF-konsult i Norrköping.

13 deltagare.

22 mars besökte vi Handelsbanken i Linköping med fokus på hur banken ser på den ekonomiska planeringen kring skatt och likviditet när vi gör skogliga åtgärder.

20 deltagare.

26 april besökte vi Skärblacka bruk som ingår i Billerud Korsnäs som gör förpackningsmaterial till livsmedel, byggnadsmaterial samt till exklusiva varor som smycken, parfym och vin.

18 deltagare

Grundkurs under perioden 16/4-23/9. Kursledare Henrik Renius.

8 deltagare

19 augusti Skogsexkursion , Kuvehults gård, Horn med fokus på lärkodling.

14 deltagare

Röjsågskurs A söndag 14 oktober med 6 deltagare, **onsdag 17 oktober** med 6 deltagare. Kursledare Henrik Renius

12 deltagare

22 oktober. Barkborreangrepp Skogstyrelsen

20 deltagare

4 december studiebesök på Just Wood och sedan julbord på Hagdahls kök i Linköping.

29 deltagare.

Stamansvariga: Katla Kindestam Nilsson och Anna Maria Dansbo

Stockholms- och Mälarstammen

29 januari: - Bioraffinaderiet Domsjö - vi gör mer av trädet! Kristina Elg Christoffersson, Chef Utveckling Domsjö,

Kampanjen Svenska skogen - lyckad aktivitet! Cecilia Boman och Åsa Biehl Svenska skogen

35 deltagare.

22 februari: Lantmäteriet, Sveriges äldsta myndighet – arbetssätt och framtid!

25 deltagare.

22 mars: Hur kan vi förebygga och vilka nya skadegörare finns det Vad är Phytophthora. Mats Axelsson SEB och Johanna Witzell, SLU

26 deltagare

3 september Christina Lundgren, Svenska PEFC.

25 deltagare

2 oktober: Kalhuggning eller Hyggesfritt skogsbruk med Gunnar Linden naturvårdsexpert LRF.

32 deltagare

15 november: Familjeskogsbruk i ett internationellt perspektiv . Lennart Ackzell, internationell samordnare LRF

34 deltagare

6 december: Julbord i Gamla Stan

Ca 30 deltagare

Första torsdagen i varje månad (med sommaruppehåll) Spill In på Grand Hotell i Stockholm

Ca 10 deltagare/gång

Stamansvariga: Marie Nylin och Margareta Wåström.

Örebrostammen

Örebrostammen har haft fyra träffar under 2018.

24 mars. Pia Barklund, forskare på SLU i Uppsala, kom till Stensta gård och gav oss kunskaper om askskottsjuka, almsjuka och andra sjukdomar som drabbar våra träd. Vi började inomhus med en gedigen genomgång och därefter tittade vi på ett antal träd som drabbats av askskottsjuka. Dagen avslutades med lunch och livliga diskussioner.

14 deltagare

17 maj. Vi besökte Lantmäteriet i Örebro. Bo Bergström höll en intressant genomgång av Lantmäteriets historia och dess funktion från förr till nu. Tid fanns också att få information om äldre kartor på deltagarnas fastigheter.

9 deltagare

6 oktober. Spillkråkan var inbjudna till skogsträff av Monica Petersson, Skogsstyrelsen i Örebro. Programmet var "Mer varierat skogsbruk med fokus på lärk". Dagen hölls på Hjälmsetter nära Hallsberg och började med samling kring öppen eld och kaffe. Först en teoridel och därefter studerade vi en försöksodling från 1970-talet med olika typer av lärk och en hel del andra trädslag. Dagen avslutades med diskussioner och medhavd matsäck.

9 deltagare

4 december. Julsammankomst på Wedevågs herrgård. Vi inledde kvällen med föredrag av Rickard Axdorf som utvecklade sina tankar och idéer om framtiden för den svenska skogen och dess ägare. Därefter intog vi ett härligt julbord.

12 deltagare

Stamansvariga: Ingegärd Wedendal och Marianne Björklund

Dalastammen

17 september. Dalastammen genomförde en studiedag i samarbete med Siljan Skog AB Mora. Vi besökte Blybergssågen i Älvdalen. Det är en toppmodern såg där man har klintimmerproduktion upp till en toppdiameter på 20 cm. På eftermiddagen besökte vi kontoret i Mora och fick en presentation av företagets verksamhet. Anders, Skogs virkesköpare, arrangerade vår dag. Reportage om dagen fanns i Moratidningen Falukuriren och Dala-Demokraten.

6 deltagare

Stamansvariga: Ingrid Talu och Eva Åkerlund

Västerbottenstammen

Västerbottenstammens medlemmar har under året beretts möjlighet att delta i SLUs seminarieserie i Umeå

14 februari Genvägar till kunskap om det vilda

28 februari Vad betyder egentligen bioekonomi? Ett samtal med genusperspektiv på skogens möjligheter

14 mars Genetiskt modifierade växter och växtmutanter Låter farligt, men vad är det?

28 mars Kan företag ta samhällsansvar och samtidigt gå med vinst?

11 april Från monokultur till variationsrikt? Om det moderna skogsbrukets historia

Stamansvariga: Kerstin Grahnén och Beverly Bjerke